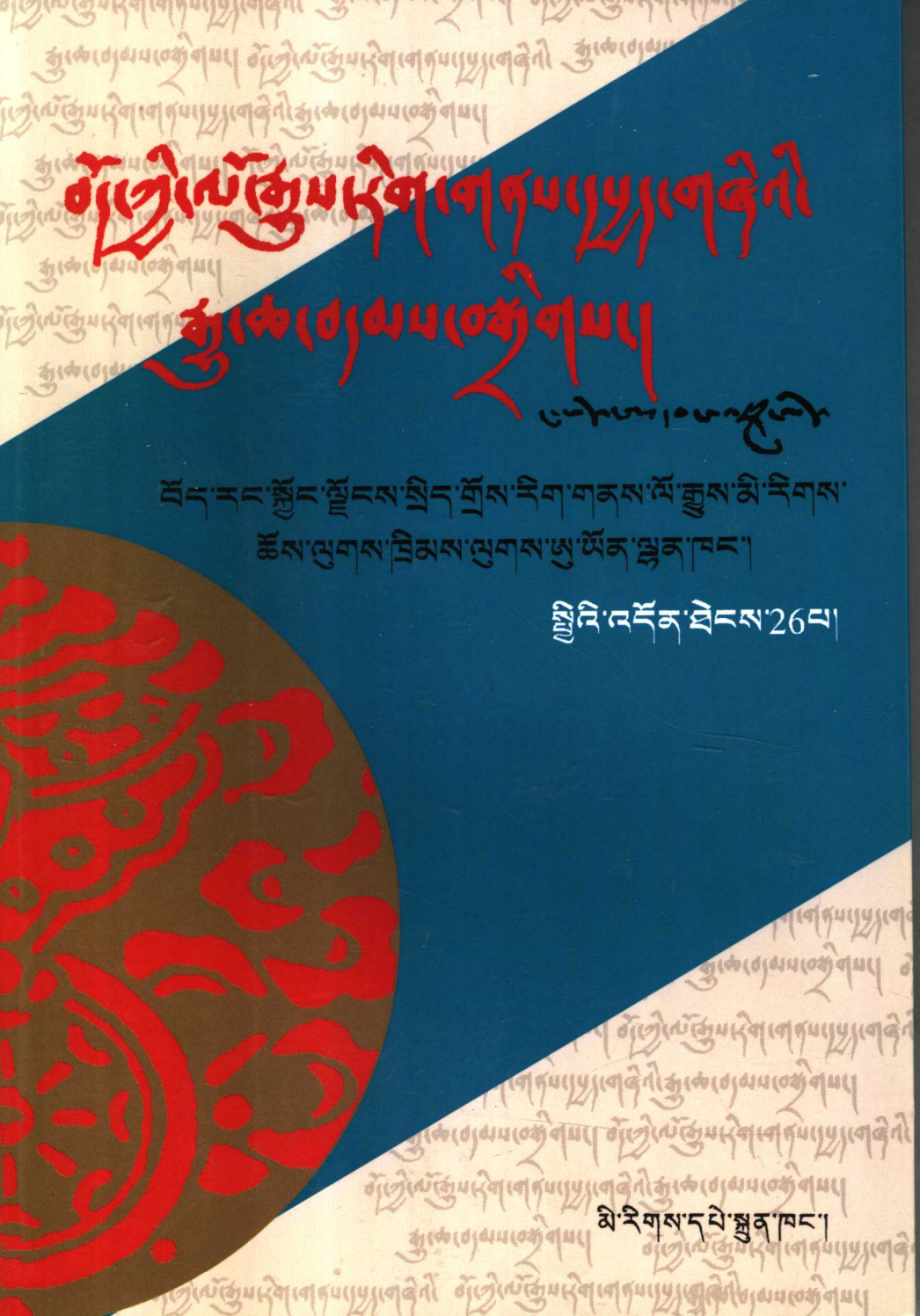

འོ་ཁྱེ་ལོ་ཁྱུ་མདོ་གཤམ་པུལ་གཞི་ལོ་

ཁྱུ་ལོ་ཁྱུ་མདོ་གཤམ་པུལ་

འོ་ཁྱེ་ལོ་ཁྱུ་མདོ་གཤམ་པུལ་

འོ་ཁྱེ་ལོ་ཁྱུ་མདོ་གཤམ་པུལ་གཞི་ལོ་
འོ་ཁྱེ་ལོ་ཁྱུ་མདོ་གཤམ་པུལ་གཞི་ལོ་

འོ་ཁྱེ་ལོ་ཁྱུ་མདོ་གཤམ་པུལ་26ལ་

འོ་ཁྱེ་ལོ་ཁྱུ་མདོ་གཤམ་པུལ་

图书在版编目(CIP)数据

西藏文史资料选辑. 26 辑 / 西藏处自治区政协文史民族
宗教法制委员会编. - 北京: 民族出版社, 2006. 11

ISBN 7-105-08052-3

I. 西… II. 西… III. ①文史资料-西藏-藏语
IV. K297.5

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2006)第 140317 号

西藏文史资料选辑. 26 辑

编 者	西藏处自治区政协文史民 族宗教法制委员会编.
出版发行	民族出版社
地 址	北京市和平里北街 14 号
邮 编	100013
排 版	民族出版社微机照排
印 装	迪鑫印刷厂
经 销	全国各地新华书店
开 本	850mm×1168mm 1/32
网 址	www.c56.com.cn
印 张	8.25
印 数	0001-2000 册
版 次	2006 年 11 月第 1 版
印 次	2006 年 11 月北京第 1 次印刷
定 价	13.50 元

该书如有印装质量问题, 请与本社发行部联系退换
(藏文发行科电话: 010-64227665 58130509)

དཀར་ཆག

ཤིང་འབྲུག་རྒྱལ་ཅེ་དབྱེན་འགོག་དམག་འབྲུག་གི་ལོ་རྒྱུས་
རགས་ཅམ་བཀོད་པ།

..... གཞིས་ཅེ་ས་ཁུལ་གྱི་ད་ཤོས་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་
དཔུང་གཞིའི་རྒྱ་ཆ་ཚོམ་འབྲི་ཟུ་ཡོན་ལྟན་ཁང་། 1

ཞིབ་འཇུག་པའི་འགྲོལ་སྤྱོད་རྒྱུ་ལྷན་ཁྲིའི་ལྷན་ཁྲིའི་ཆེན་གྱི་
ལོ་རྒྱུས་ཐོར་བུ།

..... ཆབ་མདོ་ས་ཁུལ་གྱི་ཆེན་ཆོང་གི་ད་ཤོས་ 45

དགའ་ལྡན་གྱི་པའི་སྐོར།

..... ཤོར་བྱིར་ལྟ་ས་གྱི་ད་ཤོས་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་དཔུང་
གཞིའི་རྒྱ་ཆ་ཚོམ་འབྲི་ཟུ་ཡོན་ལྟན་ཁང་། 60

ངས་ཀྱང་གོ་བྱུང་ཁྲན་ཏང་དང་གཅིག་ཁེམས་གཅིག་གྱུར་དང་གཟེངས་
སྒྲིལ་མཉམ་འབྲུར་བྱས་པའི་ལམ་བུར་བྱིར་མིག་བལྟས་པ།

..... རྒྱ་འཁོར་འོག་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་། 70

རིན་མཉམ་ཆོང་གི་ལོ་རྒྱུས་རགས་བསྟུས།

..... གཞིས་ཅེ་ས་ཁུལ་གྱི་ད་ཤོས་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་
དཔུང་གཞིའི་རྒྱ་ཆ་ཚོམ་འབྲི་ཟུ་ཡོན་ལྟན་ཁང་། 105

ནག་རྒྱུ་ཁུལ་གྱི་ཕོ་མོའི་རྒྱུ་གོས་སྐོར་མདོ་ཅམ་བཀོད་པ།

..... ནག་རྒྱུ་ས་ཁུལ་གྱི་ད་ཤོས་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་དཔུང་

- གཞིའི་རྒྱ་ཆ་ཚོམ་འབྲི་ཡོན་ལྷན་ཁང་། 139
- 1950ལོར་རྩ་ཡུལ་རྫོང་ཁོངས་ཚོང་ས་ཁུལ་བཅེངས་འགྲེལ་
བཅེངས་སྐོར་ལྷན་རྒྱུས་མཛོད་བསྐྱེགས།
..... རྩ་ཡུལ་ 155
- ཁུངས་ལྷན་ཁོངས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས།
..... ཆབ་མདོ་ས་ཁུལ་ལྷན་ཁོངས་རྫོང་གི་གྲོ་མ། 184
- མེད་ལྷན་རི་བའི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར།
..... ལྷན་རི་རྫོང་གི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར། 200
- ལྷ་ས་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་བསྐྱེད་དངོས་རྫོང་པ་འགའ་ཞིག་དང་རྫོང་གི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར།
..... གོང་ཁྱེད་ལྷ་ས་གྲོང་གསུལ་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་
དཔུང་གཞིའི་རྒྱ་ཆ་ཚོམ་འབྲི་ཡོན་ལྷན་ཁང་། 230

ཤིང་འབྲུག་རྒྱལ་ཅིང་དབྱིན་འགོག་དམག་འབྲུག་ གི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ཙམ་བཀོད་པ།

གཞིས་ཅིང་ས་ཁྲལ་སྤྱིད་ཤོས་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་དབྱུང་གཞིའི་
རྒྱ་ཆ་ལྟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ནས།

མི་ཡི་ལྷས་ཅན་སྤྱིན་པོའི་ལན་བྱ་ཅན། །
གཡོ་ཅན་དུག་སྒྲུལ་ནག་པོའི་སེམས་འཆང་བའི། །
ཐ་སྟད་དབྱིན་ཇིར་འཕོད་པའི་ལྷས་ཅན་དེས། །
འཛམ་གླིང་བར་བར་བརྒྱུ་པའི་ཏམ་ཤིང་གིས། །
འདྲེ་ལག་ནག་པོ་སྤྱིང་ཆེན་ལྷ་ལ་བརྒྱུངས། །
གཡོ་སྒྲུའི་ཆོས་སྒྲུན་སྤྱེལ་དང་སྒྲུལ་མ་བཏང་། །
གངས་རྒྱུང་ས་ལའང་ལོག་པར་འཁྲུབ་ཡི། །
བཅན་འཇུག་བཀྲིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མདོ་ཙམ་སྟོ། །

དེ་ཡང་དབྱིན་ཇི་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་གྱིས་སྤྲོ་ས་ནས་པོད་འདི་ལྷུང་
མིད་གཏོང་རྒྱུའི་རེ་ངན་བཅངས་ཏེ་ཆོས་སྤྱེལ་བ་དང་། ས་སྒྲོར་རྒྱག་པ།
གཉན་ས་རྒྱས་འཆོལ། ཆོང་དོན་བཅས་ལ་མིང་བཏགས་ནས་སོ་ཉྩ་དང་།
གསང་འཕྱིན་རྩ་ཆོགས་བསྟུ་བྱུང་བྱས་ནས་དུག་པོའི་བཅན་འཇུག་བྱ་རྒྱུའི་བྱ་
སྤྱོད་ཤིང་བརྒྱད་ལྟ་བུ་སྤྱེལ་ཏེ། པོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་མེས་པོ་(སྤྱི་ལོ་

1757) ཅམ་ནས་ཉིན་རྒྱུ་མང་ཀར་དབང་རྒྱུ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་ཏུ་ར་བཙོན་
 ཆེན་པོས་བོད་ལའང་བཙན་འཛུལ་བྱ་ཅིས་ཀྱིས་ཚྭ་གས་གཅིག་ནས་ནི་པ་ལ་དང་།
 འབྲུག་ཡུལ། འབྲས་ལྗོངས་བཅས་ནི་བོད་ཏུ་བཙན་འཛུལ་བྱེད་པའི་རྐྱེན་
 ཉེགས་སུ་བཅིས་ཏེ་དག་ཤུགས་དང་། རྒྱལ་གཡོའི་དན་རྩས་ལྷ་ཆོགས་ཀྱིས་ལྷ་
 རྟེན་བོག་རྒྱལ་ཁབ་དང་། ས་ཁུལ་དེ་དག་བཙན་འཛུལ་དབང་ཤུགས་འོག་ཏུ་
 བཀག་འདོམས་བྱས་པ་དང་། ཚྭ་གས་གཞན་ཞིག་ནས་བོད་ས་གནས་དང་།
 རྒྱབས་དེའི་རྒྱང་དབྱང་སྤིང་གཞུང་གཉིས་དབར་དང་དབུས་གཙང་གཉིས་
 དབར་བཅས་ཀྱི་འབྲེལ་བར་དཀྲུག་ཤིང་བརྒྱབ་པ་དང་། ཚྭ་གས་མཚུངས་ཁོ་
 བས་ཆེད་རྒྱལ་རབས་སྤིང་གཞུང་ལ་བོད་རབ་བྱུང་བཙོན་པའི་མེ་བྱི་(ལྷ་ལོ་
 1876) ལོར་(ཆིང་ཀོང་ཤུད་ཁྲི་ལོ་གཉིས་པ་) བཙན་ཤེད་ཀྱིས་འབྲེལ་མཉམ་
 མིན་པའི་གཡན་མེད་ཆེད་ས་ཡིག་འཛིག་ཏུ་བརྟུག་པ་དང་། དེའི་ནང་དོན་
 གཅིག་ནི་དབྱིན་ཇི་བ་རྒྱ་ནག་བརྒྱུད་བོད་དང་རྒྱ་གར་ལ་ཕྱིན་ཆོག་པ་དང་།
 ཡང་ན་རྒྱ་གར་ནས་བོད་ཏུ་ཡོང་ཆེ་ལམ་བརྒྱུད་བྱས་ཆོག་པའི་དབང་ཆ་ཡོད་པ་
 བཤད་ཡོད། གནས་ཚུལ་དེ་དག་བོད་ཏུ་བྱུང་རྗེས་བོད་མི་དམངས་ཆོས་དེ་ལ་
 སེམས་ཐག་གཙང་བཙད་ཀྱིས་ངོ་མྱོལ་བྱས་པ་བརྒྱུད་དབྱིན་ཇིས་བོད་ལ་ནང་
 འཛུལ་བྱས་ན་དག་ཤུགས་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་བཀག་འཁོག་བྱ་རྒྱའི་ཉེགས་
 མཚན་བསྟན་ཡོད། དེ་རྗེས་དབྱིན་ཇི་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པས་ལྗོངས་རྒྱ་
 ཡིན་ཁུལ་གྱིས་ཐོ་ཐང་དང་། བྱང་ཐང་། རུ་བོག་བཅས་སུ་ཡོང་རྒྱབས་བོད་མི་
 དམངས་ཆོས་བཀག་འཁོག་བྱས་ཡོད། བོད་རབ་བྱུང་བཙོན་པའི་མེ་བྱི་(ལྷ་ལོ་
 1886) ལོར་དབྱིན་ཇིས་ཉིན་རྒྱུ་མང་ས་ཆེན་པོ་རྟེན་གཞིར་བྱས་ཏེ་བོད་ཏུ་
 བཙན་འཛུལ་བྱེད་ཤུགས་སུ་རབས་ཆེ་རུ་བཏང་ཁར། ལོ་དེར་དོན་རྒྱུ་ས་

གནས་སུ་དབྱིན་རིའི་དཔོན་རིགས་ལ་ཤས་དང་། བརྒྱ་དཔོན་གསུམ། དམག་
 དཔུང་ལྔམ་སྟོང་ཙམ་རིམ་འབྱོར་གྱིས་བོད་བཀའ་ཤག་ལ་བོད་སྡེ་དཔུང་ས་སྟེང་
 འབྲུལ་གཏོང་བ་དང་། དེ་མིན་དམག་དཔུང་དང་བཅས་ཡོད་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་
 བར་བཏང་བར་སྐབས་དེའི་བཀའ་ཤག་གིས་དབྱིན་རིའི་ཉམ་སེམས་ཀྱི་རེ་བ་དེ་
 དག་ལས་ལེན་མ་བྱས་ལར། ལྷ་ལོག་ཅན་གྱི་མི་རིགས་བོད་ཆོས་ལྡན་ཞིང་སར་
 གསར་སྤྱོད་གཏོང་ཐབས་མེད་པས་སྤྱི་འཕྲོས་འཇམ་མཁས་ཐབས་ནམ་གོ་
 གསེད་བྱས་ཐོག་མཐར་མ་ཉན་ན་དྲག་དཔུང་བསྐྱེད་སྐྱུལ་གྱིས་ཀློལ་ལན་མི་བྱ་
 ཐུ་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་དམག་རྒྱག་སྐོགས་བྱ་སྤྲིག་དགོས་པའི་ས་གནས་རྫོང་
 གཞིས་ཁག་ལ་བཀའ་རྒྱ་བཏང་བར་བོད་སྡེ་དཔུང་སེར་སྐྱ་མཐོ་དམའ་དྲག་ཞན་
 ཀྱན་གྱིས་དབྱིན་རིའི་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོ་ཉམ་ཆེ་བའི་བྱ་སྤྱོད་གསལ་
 རྟོགས་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་དང་། ཏུས་མཚུངས་བཀའ་ཤག་ནས་མདའ་དཔོན་
 གསར་བྱང་ཅན་བསྐྱོར་རྫོང་གིས་ལུང་ཐུར་ལ་ཙཱ་དག་རྫོང་གསར་རྒྱག་བྱས་
 རེས་ཞི་དྲག་སྤྱི་འདྲམས་སུ་ཅིས་དཔོན་ལྷང་ཅན་རྩོམ་རིག་འཛིན་གཙོ་བོར་བྱས་
 པ་བསྐྱོག་ཞུགས་ཐོག་ས་སྡེ་དཔོན་དམག་སྡེ་དཔུང་ཏུ་བཞག་ནས་འགྲིམ་འབྲུལ་
 འགྲོ་ལམ་འགྲོག་སྡེ་བྱས་པ་རེད། དྲང་བདེན་གྱི་རང་སྡེ་ཐབས་རྒྱས་དེར་
 དབྱིན་རིའི་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པས་པེ་ཅིང་གི་ཆིང་རྒྱལ་རབས་སྤྱིད་གཞུང་ལ་
 ཀློལ་སྤྱོད་ཀྱང་བཏང་ཡོད། སྐབས་དེར་བོད་ཕྱོགས་ཀྱིས་ས་སྡེ་དཔུང་ལ་ཤུགས་སྤོན་
 དང་དབྱིན་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་མུང་ཞིབ་བྱེད་པར་སྐབས་དེའི་ཕག་རི་རྫོང་
 བསམ་སྤྱིང་དང་བྲག་འཇུན་གཉིས་ནས་ཀ་སྤྲུག་དང་། རྫོང་སྤྱིང་ཁྱལ་སྐོགས་
 ལ་སྤྱིར་བཏང་གི་ཆིང་པར་བརྒྱས་ཏེ་དྲག་པོའི་གནས་ཚུལ་སྤྱུལ་ཞིབ་བྱེད་མི་རིམ་
 པར་བཏང་བའི་ཐོག་ནས་དྲག་པོས་རྫོང་ས་གནས་སུ་བོད་ལ་བཅན་འཇུལ་

བྱེད་པའི་དམག་དཔུང་བསྐྱེད་གསོག་བྱེད་ལུགས་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་ལྷ་མོ་
 ཏུག་ཏན་མྱོད་བྱེད་པའི་བོད་མི་དང་འབྲེལ་བ་འཛུགས་ལུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་
 ཚུལ་སྐབས་འཕུལ་བཀའ་ཤག་ལ་སྟོན་མེད་ཁྱུས་ཡོད་པ། བོད་རབ་བྱུང་བཙ་
 ལྔ་པའི་ས་བྱི་(1888) ལོའི་ཟླ་2ཆེས་7ཉིན་དེའི་ཁྱི་རི་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་
 པས་མངོན་སུམ་འདོམས་མེད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་བསྟོན་མེད་ལུང་ལྷ་མོ་ལ་ཁ་ནས་
 དྲག་པོའི་བཙན་འཛུལ་བྱས་པར་དམག་དོན་གྱི་བྱུང་བཀའ་གྲང་ལྟ་སྟེ་བ་ཡེ་ཤེས་
 རྟོན་བྱུང་བར་བྱུག་དང་། མདའ་དཔོན་ང་མོ་དང་། ཟུར་ཁང་སྟོན་བསྐྱོས་ཐོག་
 གོང་ལོའི་ལོ་འགྲོར་སྐར་ཡང་འཕར་སྟོན་ཏུ་བཀའ་སྟོན་རམ་པ་བཀྲ་ཤིས་དར་
 རྒྱས་ཆེད་གཏོང་གིས་བཀའ་སྟོན་གཉིས་ཀྱིས་དབུས་མདའ་ང་མོ་དང་སྐྱེས་དང་།
 གཙང་མདའ་གཞིས་ཆེ་མྱོད་རེས་མཁར་ལྷ་བ། མདའ་དཔོན་གྱི་མྱོད་སྟེན་སྐྱེས་
 སོགས་དཔོན་དམག་ཆེད་མངགས་བཏང་ཉེ་དཔའ་མངངས་ཆེ་ཞིང་། ཟླ་
 བརྟན་འགྱུར་མེད་ཀྱིས་ལོ་གཉིས་ལྷག་ཙམ་རིང་དྲག་པོའི་འགོག་སྲུང་རྒྱན་
 འཁྱོང་སྐབས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་གོ་ལག་ལེགས་ཉེས་ཁྱེད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཐོག་
 སྐབས་དེའི་ཆིང་སྤྱོད་གཞུང་ནི་ལྷ་མོ་མེད་ལྷ་མོ་མེད་ལྷ་མོ་མེད་ལྷ་མོ་མེད་ལྷ་མོ་
 དམངས་ཆུམས་ཀྱི་དེའི་འགོག་འཐབ་ཚོད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་མ་ལྷོད་པ་བཙས་ཀྱིས་
 རབ་བྱུང་བཙ་ལྔ་པའི་ས་བྱི་བོད་ཟླ་8པའི་ནང་བོད་དམག་གྲོ་མོ་བར་ཕྱིར་འབྲེལ་
 བྱེད་ཐོས་བྱུང་ཉེ། དྲག་པོས་ལུང་ལྷ་མོ་ལ་ཁ་བཙན་བཟུང་བྱས་ཆེས་སྐར་བས་
 གཏུག་རྒྱུབ་དང་གཡོ་ཐབས་དེ་ཆེར་བཏང་ཐོག་བོད་ཟླ་9པའི་ནང་གམ་རྒྱུང་
 ལྷ་མོ་ལ་ཁག་སོ་སོར་དམག་མི་བྱ་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་དེལ་ཐང་དགོན་པར་དེའི་
 རིའི་དཔོན་རིགས་དམག་མི་དང་། ཀྱུ་ལི་བཙས་བཏང་ནས་ས་བབ་སོགས་ལ་
 རྒྱུང་ཞིབ་རིམ་བྱས་ཐོག་ས་མཆོམས་སྐད་དམག་རྒྱག་བྱ་སྤྱོད་ཀྱང་བྱས་ཏེ་ཕྱིར་ལོག་

བྱས་པ་དང་དུས་མཚུངས་པོད་སྤྱོད་ནས་ཀྱང་དུར་བཅོན་ཆེན་པོས་པོད་
 རྒྱུང་སྐྱོད་ཀྱིས་འདུ་རྒྱུས་འཛིན་པ་ཐོག་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་གཅོ་བོ་འབྱུང་
 འབྱུར་ལས་མཐའ་ལེགས་ཉེས་ཅི་འདྲ་བྱུང་བྱུང་། བསྟན་པ་དབྱིན་ཇི་བ་
 འགྲོག་སྤྱང་མཐའ་གཅིག་དུ་བྱ་རྒྱུའི་པོད་མེར་སྤྱོད་དམངས་ཚང་མ་བསམ་གྱིས་
 གཅིག་མཐུན་བྱུང་ནས་ཇོ་དྲག་ངང་ཁམས་ཁུལ་ཤོ་སྟར་སྟོ་གསུམ་(ཤོ་པ་མདོ་
 དང་། སྟར་རྒྱུང་ཐེ་དཔལ་འབར། སྟོ་རྒྱུང་)སྤྱོད་པོད་རྒྱུང་སྤྱོད་རྒྱུ་
 རྒྱུ་རྒྱུང་གཞིས་ཁག་ནས་འདོན་དམག་བསྟར་རྒྱུ་དང་། དམག་ཐོག་སྤྱོད་
 རྒྱུ་དུས་དམག་རྒྱུས་དང་དག་འགྲོག་ག་སྤྱོད་འབྲུས་ཚང་བྱས་ཡོད། པོད་
 རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྷགས་སྟག་(ལྷུ་ལོ་1890) ལོར་དབྱིན་ཇི་བཅོན་རྒྱལ་
 རིང་ལྷགས་པས་ཉམ་འདོད་དོམས་མེད་ཀྱིས་ཐོག་མར་འབྲས་རྒྱུང་ས་བཅོན་
 བཟུང་ཐོག་དེ་ནས་རིམ་བཞིན་པོད་རྒྱུང་ས་བཅོན་བཟུང་བྱ་རྒྱུའི་ངན་མེམས་
 ཁོག་བཅངས་ཀྱི་གཡོ་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱིན་ཇིས་པེ་ཅིང་དུ་བཅའ་རྒྱུ་
 དབྱིན་ཇིའི་གཞུང་ཚབ་ལ་པོད་རྒྱུང་ས་དང་འབྲས་རྒྱུང་ས་བར་གྱི་ས་མཚམས་
 གཏན་འཁེལ་བྱ་རྒྱུ་དང་འབྲེལ། ཉིན་རྒྱུ་དང་པོད་རྒྱུང་ས་བར་གྱི་འགྲིམ་འབྲེལ་
 དང་མཐའ་མཚམས་ཚོང་འབྲེལ་སྒོ་དབྱེའི་ཆེད་དུ་ཆིང་གིད་གཞུང་དང་འབྲེལ་
 བཟུས་ཏེ་ཆིངས་ཡིག་འཛིན་རྒྱུའི་བཀའ་བཏང་བ་སྟར་ཆིང་གིད་གཞུང་གིས་
 ཀྱང་ད་བར་རྒྱལ་མཚམས་གཏན་འཁེལ་བྱུང་མེད་སྟབས་པན་ཚུན་གཞི་འཛིན་
 སའི་ས་མཚམས་ཤིག་མེད་པར་དོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་པོད་དུ་བཅའ་རྒྱུ་དབྱེད་པའི་
 རྒྱུ་པོ་ཐེང་ཐའེ་(升泰)ལ་དབང་ཆ་ཚང་མ་ཡོད་པའི་སྤྱོད་པ་ཆེད་མངགས་
 ཀྱིས་ཉིན་རྒྱུའི་རྒྱུང་གི་ཀ་ཀ་ཏར་དབྱིན་ཇི་དང་ཉིན་རྒྱུའི་རྒྱུང་དུ་ལས་སུ་
 དུན་བཅས་ཀྱིས་པོད་དང་འབྲས་རྒྱུང་ས་དབར་འདྲ་མཉམ་མེན་པའི་ཆིངས་

ཡིག་དོན་ཚན་བརྒྱད་བཞག་ཡོད་པ་དེའི་གཙོ་བོའི་ནང་དོན་གསལ་གསལ།
 ཤར་ཕྱོགས་འབྲུག་ཡུལ། ལུབ་ཕྱོགས་བལ་ཡུལ། བོད་དང་འབྲས་ལྗངས་
 དབར་གྱི་རྒྱ་ཆ་མཚམས་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་ལྗངས་ཀྱི་ནང་སྤྱི་གནད་
 དོན་དེ་ཕྱི་འབྲེལ་གྱི་གནད་དོན་དུ་གྱུར་པ། དབྱིན་ཇི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་སྤྱི་བ་
 བདག་འདོམས་བྱ་རྒྱ་ཡིན་པར་ཀྱང་གོས་ཆེད་མངགས་དོན་འཛིན་བྱས་པ།
 བོད་ལྗངས་དང་། འབྲས་ལྗངས་ཆེད་འབྲེལ་བྱ་རྒྱ། ཉིན་རྒྱ་དང་བོད་ཀྱི་སྤྱི་
 རྒྱལ་ཕན་ཚུན་འགོ་འོང་འབྲེལ་གཏུགས་བྱེད་ཆོག་པ། འབྲས་ལྗངས་ས་ཁུལ་དུ་
 ཕྱགས་འཆོ་བྱ་རྒྱ་སྒྲིགས་དོན་ཚན་གསལ་ལུ་མཐུད་ནང་མོལ་བྱ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་
 ཆེད་ས་ཡིག་བཞག་རྩིས་དབྱིན་ཇི་བཅོན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་ཀྱིས་ཆེད་སྤྱི་གཞུང་
 ལ་གོང་གསལ་གྱི་ནང་དོན་དངོས་སུ་གཏན་འབེབས་དགོས་པའི་རེ་བ་ཐེངས་
 མང་བྱས་སྐབས་བོད་རབ་བྱུང་བཙོ་ལུ་པའི་རྒྱ་སྤྱི་(སྤྱི་ལོ་1893) ལོར་ཆེད་
 རྒྱལ་རབས་ཀོང་ལུད་ཁྲི་ལོ་19པས་ལུ་ལྷག་ཐབས་ཟད་ཀྱིས་ཟླ་བྱི་ཆོན་ཅང་
 དམག་དཔོན་ཉེ་གྲང་ཏུང་དང་། ལྷལ་དོན་སེའི་རྩ་ཏེ་ལྷ་ཡོན་བཅས་འཇུག་
 ཚབ་ལ་བཏང་ནས། ཀ་ལི་ཀ་ཏར་དབྱིན་ཇིའི་དམིགས་བསལ་སྤྱི་དོན་ལས་
 བྱེད་པའི་ཨར་ཅར་དང་མཉམ་དུ་སྒྲ་གདོང་ཆེད་རྩ་དང་། འབྲེལ་འབྲུལ།
 སྒྲག་ཏར། ཁྲིམས་ལུགས་སྒྲིགས་ཀྱི་སྒྲིལ་ལ་སྤྱིར་ཡང་བོད་ལྗངས་དང་། ཉིན་
 རྒྱའི་བར་འདྲ་མཉམ་མིན་པའི་ཆེད་ས་ཡིག་དོན་ཚན་དག་བཞག་ཡོད་པའི་ནང་
 དོན་གཙོ་བོ་གསལ་གསལ།

ཀྱང་གོའི་ཆེད་རྒྱལ་རབས་ཀོང་ལུད་ཁྲི་ལོ་20བོད་རབ་བྱུང་བཙོ་ལུ་པའི་
 ཤིང་ལྷག་(སྤྱི་ལོ་1895) ལོའི་ཟླ་3པར་བོད་ནས་གྲོ་མོ་བར་གྱི་ཆེད་ལམ་
 འཇུགས་རྒྱ། དེའི་ནང་ཉིན་རྒྱའི་སྤྱི་གཞུང་གི་ཆེད་རའི་སྤྱི་ཚབ་ལུགས་ཆོག་

པ་དང་དེ་མིན་དབྱིན་རིས་རྒྱ་གར་མཐའ་མཆོམས་ནས་གྲོ་མོ་བར་རང་དབང་གིས་འགྲོ་འོང་བྱེད་ཆོག་པ། ཁང་པ་གནས་གཡར་གཏང་ཆོག་པ་བཅས་དང་། བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ཁོངས་ནང་དབྱིན་རིའི་མི་དང་རྒྱ་བོད་བཅས་ཀྱི་མི་རིགས་དབར་ཆོང་དོན་སྐྱར་ཆོད་སྤོང་བྱང་ཆོ་གྲུང་གོའི་མཐའ་མཆོམས་སུ་སྤོང་པའི་མི་སྣ་དང་། དབྱིན་རིས་བཏང་བའི་འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་དྲུང་ཅན་(སྐབས་དེའི་གོ་གནས་ཤིག) དང་མཉམ་དུ་གཞུང་དྲུང་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས། རྒྱུད་ཡར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ལྟར་ལས་དོན་བྱེད་དགོས་པ།

རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་དབར་གཞུང་དོན་འབྲེལ་གཏུགས་བྱེད་ཚུགས་ཐད་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་མཐའ་མཆོམས་ཀྱི་གཞུང་དོན་སྐྱེད་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ལ་མཐའ་མཆོམས་ཀྱི་གཞུང་དོན་ཅིས་སྤོང་བྱེད་དགོས་པ། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་མཐའ་མཆོམས་གཞུང་དོན་སྐྱེད་ཀྱི་དེས་དེ་མ་ཐག་དུ་གཞུང་དོན་སྐྱོན་པོ་དང་དྲུང་ཅན་ལ་སྐྱེན་ལེང་ལུ་དགོས།

གྲོ་མོ་སྤོང་བྱེད་ནས་ལོ་གཅིག་སོང་རྗེས་བོད་མི་འབྲས་ལྗོངས་ས་ཁོངས་སུ་ཕྱགས་འཆོམ་ལན་ཡིན་ཕྱིན་དེས་པར་དུ་དབྱིན་རིས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཕྱགས་འཆོའི་སྒྲིལ་ཡིག་ལག་བསྟར་བྱེད་དགོས་ཞེས་པ་སོགས་འཁོད་ཡོད་པ་དེས་བདག་དབང་ཤར་བའི་ཆེང་ས་ཡིག་དེ་ཆོ་དབྱིན་རིའི་ཕྱགས་ལ་ཕན་པ་ཡོད་པ་ལས་བོད་དང་འབྲས་ལྗོངས་མི་དམངས་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་གཞོན་ཕྱགས་དང་ཆོད་འཛིན་སོགས་སྐབས་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཁོང་ཁྲོའི་བསམ་པ་རྗེས་འབེལ་ཏེ་སེམས་ཐག་གཅོད་བཅད་ཀྱིས་ཆེང་ས་ཡིག་དེ་དག་ཁས་ལེན་མ་བྱས་པར་གྲོ་མོ་སྤོང་བྱེད་ཆོད་བཏང་བར་སྐབས་དེའི་ཆེང་སྤྱིད་གཞུང་ལའང་ཐབས་ཤེས་གང་ཡང་མ་བྱུང་བ་དང་། དབྱིན་རིའི་གཞུང་ཆབ་པས་ཆེང་སྤྱིད་གཞུང་ལ་

འབྲེལ་གཏུགས་བྱས་ཅུང་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུར་ལུས་པ་གང་ཡང་མ་ཐོན་པར་ཡུན་
 རིང་ལུས་ཐུང་། ལུ་ཅུ་སྤྱི་བཅོན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པས་བོད་ལ་བཅོན་འཇུག་བྱ་
 རྒྱུར་དོ་སྣང་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དང་ཏཱ་ལའི་སླུ་མ་སྤྱི་བཅོན་གསུམ་པས་མ་
 སུམ་ཐབས་ཤེས་སྣ་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱིན་རིའི་རེ་དོན་ཁས་ལེན་མ་
 གནང་བ་དང་དུས་མཚུངས་ཏེ་ལུ་ཅུ་སྤྱི་བཅོན་འབྲེལ་འཇུགས་རྒྱའི་བྱ་བ་སྤེལ་བར་
 བརྟེན་གོང་ཤུད་ཁྱི་ལོ་27ནང་ལུ་ཅུ་སྤྱི་བཅོན་ཀྱུ་དང་གསང་བའི་ཆིངས་ཡིག་
 བཞག་པའི་སྐབས་བོད་ལྗོངས་དང་གསང་བའི་ཆིངས་ཡིག་བཞག་ཡོད་ཅེས་
 པའི་ཤོད་སྤྱི་བྱུང་བ་དེ་དབྱིན་རིའི་ཐོས་སྐབས་དོགས་པ་བྱ་བ་དང་། སྤྱི་
 རྒྱུང་ཆོད་མེད་སྤྱི་བཅོན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་རི་ཕྱིན་དང་ལུ་ཅུ་
 སྤྱི་བཅོན་དམག་འབྲུག་ཡངས་པར་བརྟེན་ལུ་ཅུ་སྤྱི་བཅོན་ལ་རྒྱ་སྤྱི་བཅོན་པའི་
 ལུས་པ་ཤོར་སྤབས་དབྱིན་རིའི་བཅོན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པས་གོ་སྐབས་དེ་དང་
 བསྟུན་ནས་གོང་ཤུད་ཁྱི་ལོ་30པར་བོད་དོན་སྐོར་ལ་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་དེ་
 ལག་བསྟར་མ་བྱས་པར་ཁ་གཡར་ཏེ་དམག་དཔོན་ཡཱ་ཤི་ཉི་ཏུ་པ་ཏེ་དང་དམག་
 མི་བཏང་ནས་བོད་ལ་ཚུར་ཕྱོད་བྱེད་འགོ་ཆུགས་པར། དང་ཐོག་བཅོན་འཇུག་
 དམག་གིས་བོད་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་རྒྱལ་ལོ་(སྤྱི་ལོ་1903)ལོའི་ཟླ་8པའི་
 ཆོས་11ཉིན་དབྱིན་རིའི་དམག་དཔོན་ཅུང་ཉི་ལུང་དང་དབྱིན་དཔོན་འབྲས་
 ལྗོངས་སྤྱི་བྱུང་མ་ཏེས་སྤེལ་བྱིས་ལས་དོན་མི་སྣ་དང་། དམག་དབུང་མི་
 གྲངས་200ལྷག་ཙམ་དང་། ཁལ་མ་300སྐར་ཡོད་པ་བཅས་རྒྱ་མཚན་གང་
 ཡང་མེད་པར་ང་ཆོད་གམ་པ་རྫོང་གི་ས་མཚམས་ལ་བཅོན་འཇུག་བྱས་པ་དང་
 ཁོ་པས་སྐབས་དེར་གམ་པ་ས་མཚམས་ནས་བཀའ་ཤག་ལ་ཡིག་ཞིག་བཏང་བའི་
 བྱང་གསལ། བོད་ཕྱི་ས་མཚམས་སྐོར་རྒྱ་བོད་ཕྱི་གསུམ་གྱི་མི་སྣ་གམ་འབྲས་ས་

མཚམས་སུ་མཉམ་འཛིན་གྱི་ཆོ་འབྲུག་ཆོད་ཡོང་ལུགས་འཁོད་ཡོད་ཅིང་།
 དག་པོའི་གཙུག་པོའི་དམིགས་ལུལ་ནི་དྲག་ཤྱགས་ཀྱི་འཛིགས་སྒྲུལ་འོག་པོར་
 རྒྱུངས་བཀའ་ཤག་ལ་བཅན་ཤིང་གི་སྒྲོན་ནས་ཆ་རྒྱུན་གསར་པ་ཁས་ལེན་བྱེད་དུ་
 བརྟུག་ནས་ཁོ་ཆོས་པོར་རྒྱུངས་སུ་སེམ་འཇུག་གིས་ཁྱུང་མིང་གཏོང་རྒྱུའི་ངོ་ཆ་
 གྲུལ་མེད་གི་སྒྲོག་གཡོའི་རེ་ངན་འབྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་རེད། མ་གཞི་པོར་རྒྱུངས་
 མི་དམངས་ཀྱིས་དབྱིན་ཇི་བཅན་རྒྱལ་ཤིང་ལུགས་ཀྱི་བཅན་འཇུག་ལ་ཉ་ཅང་མི་
 འདོད་པ་དང་། འགྲོག་ཆོལ་བྱེད་གི་ཡོད་ཀྱང་རྒྱས་མེད་དུལ་སྲུངས་ཡིན་པའི་
 ཆིང་སྲིད་གཞུང་གིས་འོས་མེད་མཐུན་ཐབས་ཀྱི་བྱི་བྱུགས་སྲིད་ཁྱུངས་ལག་བཟླར་
 གྱིས་པོར་ནས་ཆོང་རའི་སྒྲོལ་དབྱེ་རྒྱུའི་བསམ་པ་བཟླན་པ་དང་། པོར་རྒྱུངས་
 ཀྱི་བྱིར་རྟེན་མཐོ་རིམ་མི་སྣ་ཁྱུང་ཤས་ཤིག་གིས་ཀྱང་རང་ཕན་འབའ་ཞིག་དོན་
 གཉེར་གྱི་བྱ་ངན་བྱས་པའི་ཐོག་དག་པོའི་དམག་མི་ས་མཚམས་སུ་ལྷགས་པར་
 བརྟེན་བཀའ་ཤག་སྲིད་གཞུང་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་ཁྱུང་ཉེ་རྒྱུན་ལ་ཞི་བདེའི་ཀྱས་
 མོལ་བྱ་རྒྱུར་སྒྲུ་ཆོབ་བཏང་ནས་གྲོལ་མོལ་བྱས་ཉེ་རྒྱུང་བཟོད་ཆེ་གཉེར་ཡོང་རེ་
 བྱས་པ་དང་། ཞི་བདེའི་ཐབས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱ་
 རྒྱུའི་རྒྱུང་བསམ་དེ་ནི་ཅ་པའི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཤིས་
 ལེགས་པ་ཞིག་མིན་ནའང་། པོར་རབ་བྱུང་བཙོ་ལྷ་པའི་ཆུ་ཡོས་(ལྷ་ལ་
 1903) ལོར་བཀའ་ཤག་གི་ངོ་ཆོབ་མཁན་དུང་སྒོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་དང་།
 དབུས་མདའ་དཔོན་ཆ་རོང་དབང་ཕུག་རྒྱལ་པོ། ལས་བྱ་ཅེ་དུང་དགེ་འདུན་
 ཆོས་དར། བརྒྱ་དཔོན་འཁྱུར་མེད་ཆེ་བརྟན་དང་། དེ་བཞིན་ཨམ་བན་གྱི་སྒྲུ་
 ཆོབ་ལྷན་ཤིན་བཅས་གམ་པ་རྫོང་དུ་བཏང་ནས་ཕན་ཚུན་གཉིས་རྒྱ་སྲུང་བཀའ་
 རྒྱགས་མཐོ་པོའི་ས་ཆར་གདོང་ཕུག་གིས་དངོས་སུ་གྲོལ་མོལ་བྱེད་སྐབས་དུང་།

མདའ་གཉིས་ནས་ཞི་འཇམ་གྱིས་ཚད་སྒྲིང་ཞི་བའི་སྒྲོ་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་
 དགོས་པ་ལས། དམག་འཐབ་མ་དགོས་པའི་བབས་མོལ་རིམ་པར་བྱས་ཅུང་།
 དབྱིན་ཇིའི་ཚུགས་ནས་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་བོད་ཚུགས་ཀྱི་གྲོས་གཞིར་
 དང་ལེན་ལྟ་ཞིག་ད་དུང་ཉམ་ཤེད་ཀྱིས་མེ་མདའ་འཇུ་བ་སྐྱེས་གཏུམ་སྦྱོང་ཁོ་
 ནས་ས་མཚམས་བཟུལ་ཏེ་དགྲེ་རུ་ས་གནས་བར་ཡོང་བ་དང་། སྐབས་དེར་
 བོད་ཚུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་བྱུང་མདའ་གཉིས་དང་རྒྱ་དཔོན་བཅས་ནས་ད་དུང་ལན་
 དལུ་ཆད་མཐུད་ཀྱིས་དགྲ་བོར་ཐབས་ནམ་གང་དུག་གིས་དོན་དུ་རང་ས་ནས་
 དགྲ་དམག་བྱིར་བསྐྱོག་ཡོང་རེ་བྱས་པ་དང་། དེ་འབྲེལ་གཙུག་པ་ས་སྤྱང་བཀྲས་
 སྤྱི་དཔོན་རིགས་ཐུགས་ཆེན་མཁན་པོ་སྐུབ་དབང་སྐུལ་སྐྱེ་དང་ཅེ་བྱག་ལས་
 འཕར་རིམ་བཞི་བསྟོད་ནམས་དབང་འདུས། ལས་བྱ་ལྡེ་འཆང་མདངས་ཆེན་
 གྱི་ཐར། ལས་ཚན་ལྷན་ལྷན། ལས་ཚན་དོན་ཁང་ཆོད་པལ། ཤོད་བྱང་ལྷེང་
 པ་ཆེ་རབ། གམ་རྫོང་སེར་ཁང་བ་བཅས་ནས་ཀྱང་ས་ཆ་དེ་ནས་དགྲ་བོ་བོད་
 སྤྱང་ས་སྤྱུགས་ཆེ་ཉེན་འགན་མི་བཟོད་པ་ཞིག་བྱུང་སྐབས་སྐྱེ་ཚབ་བྱུང་མདའ་
 སྐྱེས་ལ་བཀའ་སྒྲོ་བ་ཞུ་བཅས་དང་འབྲེལ་བཀྲས་སྤྱི་ལས་བྱེད་མི་དུག་དགྲ་
 བོའི་རྣམས་དུ་བསྐྱོད་དེ་ཞི་གྲོས་ཡོང་རེ་བྱས་ཀྱང་དགྲ་བོས་གོ་ཉན་བྱ་རེ་མེད་
 པའི་ནམ་པ་བསྐྱར་པ་སྐྱེས་བྱས་ཤིང་། སྐབས་དེར་བོད་གཞུང་གིས་ཕག་རི་
 རྫོང་རྣམས་དུ་དཔོན་སྐྱོད་སྐྱེས་ལ་དབྱིན་ཇི་དང་འབྲེལ་གཏུགས་བྱ་རྒྱུའི་བཀའ་
 རྒྱ་བཏང་བའི་གཙུག་པོའི་ནང་དོན་ནི་གནད་དོན་ཡོད་ཆོ་གས་མོལ་བྱས་ན་
 འབྲིགས་པ་ལས། བོད་དུ་བཏང་ཤོར་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་དགོངས་ལྟར་རུ་
 དཔོན་སྐྱོད་སྐྱེས་གིས་དབྱིན་ཇི་དང་ཐེངས་མང་འབྲེལ་བ་བྱས་ཏེ་དག་ཐོག་ནས་
 བཀག་འདོམས་བྱས་ཅུང་། དབྱིན་དམག་གིས་ཆ་བ་ནས་ཁས་ལེན་མ་བྱས་

ཁར། ད་དུང་དྲག་རྒྱུ་བ་ཀྱིས་ང་ཚོ་ངེས་པར་དུ་ལྷ་ས་པར་དཔུང་སྐྱོད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་
 ཞེས་བོད་ཟླ་10པའི་ནང་དྲག་ཤྱགས་ཀྱིས་ཕག་རི་རྫོང་པར་བཅན་འཇུལ་བྱས་
 པར། བོད་གཞུང་གིས་སྤར་ཡང་དགོན་ཐེ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་འཐུས་མི་སྟགས་
 གྲོས་མོལ་བྱེད་པར་བཏང་ནས། འཐུས་མི་ཚོས་དབྱིན་ཇིར་ཁྱོད་ཚོས་ང་ཚོ་
 དང་གྲོས་མོལ་མ་བྱས་པར་ལུ་མཐུད་མདུན་སྐྱོད་བྱས་ན་མི་འགྲིག་ཅེས་བཤད་
 ཀྱང་། ཁོ་ཚོས་ཉན་སེམས་རྩ་བ་ནས་མ་བྱས་པར་སྤར་ལས་གཡོ་སྤྱོད་དང་གཏུག་
 རྒྱུ་བ་ཆེན་པོས་ཕག་རི་གྲང་རྒྱང་ལྷང་བ་དང་བཀའ་ཤག་སྲིད་གཞུང་ཐག་རིང་བ་
 འདུག་ཅེས་ཁ་གཡར་ཏེ་བོད་ཟླ་11པའི་ཟླ་ཉིད་ལ་དུད་ལྗེར་དག་པོའི་གཙུག་
 ཤྱགས་དམག་དཔུང་གཅིག་སྤྱད་བྱས་ནས་བོད་རྫོང་ས་གྱི་གཡ་ཆའི་དམག་དོན་
 གྱི་གནས་གཞི་རྒྱལ་མཁར་ཅེར་བཅན་འཇུལ་བྱ་རྒྱུའི་རན་རུས་བཤམས། དེའི་
 སྐབས་བཀའ་ཤག་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་རྣམས་གྱི་བསམ་སྒྲིལ་ཟུང་ཟུང་དུ་
 བྱུར་ནས་ལྷ་གསོལ་བ་དང་དམག་རྒྱུག་བྱེད་པ། དེ་བཞིན་གནས་རྒྱུ་ཚོས་
 སྐྱོང་ཆེན་པོར་དག་པོར་དྲག་པོའི་འགོག་ཆོལ་བྱེད་དམ་ཞི་གྲོས་བྱེད་གང་ལེགས་
 གྱི་ཡུང་ཞུས་པར་ཞི་གྲོས་བྱས་ན་ལེགས་གནས་ཐེབས་པ་མ་ཟད། བཀའ་ཤག་
 གིས་ཀྱང་དམག་འཐབ་གྱི་ཐབས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོང་གུན་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་ཕྱག་
 རྒྱར་ངོས་འཛིན་བྱུང་སྐབས་སྤར་ཡང་ཞི་གྲོས་ཐེངས་གསུམ་བྱ་རྒྱུར་གཏན་
 འཁེལ་བྱས་ཐོག་སྒྲིལ་ཡི་གེ་བཏང་ཞེ་ཐབས་ཤེས་ཡོད་ཆོད་ཀྱིས་དབྱིན་ཇིར་
 དམག་མི་ལུ་མཐུད་མདུན་སྐྱོད་བྱེད་པར་བཀག་འགོག་དང་འབྲེལ་ཞི་བདེའི་
 ཐབས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུའི་རེ་བ་དེ་ཁོ་ཚོར་གསལ་བཤད་
 དགོས་ལུགས་བཤད་ཡོད་པ་དང་དུས་མཚུངས་བཀའ་ཤག་སྲིད་གཞུང་གིས་ལྷ་
 ས་དང་། གཞིས་ཀ་ཅེ་བཀྲ་ཤེས་ལྷན་པོ་སྟགས་ནས་སྤྱོད་ཆོད་ལག་གཅིག་དུང་

རྗེ་མཁོ་ལོ་ལྟེ་པར་བཏང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་མདའ་དཔོན་བཟ་ཤིས་དར་
 རྒྱལ་(རྫོང་པ་བཟུང་མིང་ཡིན་སྐད་) མདའ་དཔོན་ལྷ་ལྷིང་ས་སྤྱུང་དང་རྣམ་སྤྱུང་
 མིང་། རྒྱལ་ཅེ་དཔལ་སྤྱུང་གི་མདའ་དཔོན་རམ་པ། བཟུང་སྤྱི་ཁོངས་ནས་
 ཟུར་ཁང་ཅུབ་གསོལ་ཆེ་སྤྱི་བཟང་རྒྱལ་མཚན་བཅས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་འོག་དཔལ་
 འཕོར་གྲངས་1500ཙམ་དཔུང་སྟོན་ཏུ་བཏང་བ་དང་། ལྷ་ལྷིང་ས་མདའ་
 དཔོན་སྤྱི་ཅུབ་བཀོད་འདོམས་པ་དང་དབུ་བཞུགས་སྤྱི་ཚབ་གཅིག་སྤྱུགས་སུ་
 བསྐྱོར་མངགས་བྱས་དོན་ལྟར་འགོ་དཔལ་རྣམས་ས་གནས་སུ་འབྱོར་བསྐྱུན་
 དཔལ་ས་མདུན་མར་མདའ་དཔོན་ལྷ་ལྷིང་ས་སྤྱུང་དང་། རྣམ་སྤྱུང་མིང་པ་
 གཉིས་ལ་རྒྱ་སྤྱིང་དཔལ་1000དང་སྤྱུགས་ཞི་གྲས་བྱེད་མི་མདའ་དཔོན་ཟུང་
 དང་། བཟུང་སྤྱི་ན། སེ་འབྲས་འཕུས་མི་བཅས་ཆུ་མིག་གཤོངས་གོ་ཞིས་པའི་
 སར་སྤར་པལ། གཙང་མདའ་དཔོན་སྟོན་མིང་པ་དང་། རམ་པ་གཉིས་ཀྱི་
 འགོ་དཔལ་སྤྱུང་སྟོན་སྤྱིང་། དེང་རི་མདའ་དཔོན་བཟུང་མིང་པ་འགོ་དཔལ་
 རྣམས་ཀྱི་ལ་དང་། ཆ་ལ། རྫོ་ཆེན་བཅས་ཀྱི་ས་ཆར་བསྐྱེད་ནས་གལ་སྤྱིད་བོད་
 དབྱིན་ཞི་གྲས་ལ་མ་དན་ཆེ་དབྱིན་ཇིའི་དཔལ་དཔུང་མདུན་སྤྱིད་བྱེད་པའི་འགོ་
 ལམ་ཕྱོགས་གསུམ་ནས་འགོག་སྟོལ་བྱ་རྒྱུའི་འགོག་སྤྱིང་འདྲིང་རགས་འབད་
 བཙོན་ཆེན་པོས་བཙོས་ནས་དཔལ་འབབ་ཀྱི་ག་སྤྱིག་བྱས་ཡོད་པ་དང་།
 གཞན་ཞིག་ནས་བོད་གཞུང་གི་བཀའ་མངགས་ལྟར་ཞི་བའི་ཐབས་ཤིས་ལ་
 བཞེན་ནས་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུའི་དབྱིན་ཇི་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་པར་
 དབྱིན་ཇི་བཙན་འཇུག་དཔལ་གིས་ཞི་བའི་གྲས་མོལ་བྱ་རྒྱུའི་སྤྱིང་ཐེངས་གཉིས་
 ཅམ་ཁས་ལེན་མ་བྱས་མཐར་རྒྱན་རིང་མ་སོང་བར་དན་སེམས་ཁོག་བཅངས་
 དང་གཡོ་སྤྱིའི་མགོ་སྤྱིང་གིས་སྤྱི་བྱར་ཏུ་ཞི་གྲས་བྱ་རྒྱུར་སྤྱི་མོས་ཡོད་མདོག་གིས་